

Fast Track to Innovation

(Popis nástroja)

Autor: Ivan FILUS (filus@bic.sk)

Národný kontaktný bod programu Horizont 2020 pre „Inovácie v MSP“ a „Prístup k rizikóvemu financovaniu“
BIC Bratislava / Enterprise Europe Network, Centrum vedecko-technických informácií SR

Verzia: August 2015

Nižšie uvedené informácie predstavujú výber z oficiálnych dokumentov Európskej komisie, oficiálnych prekladov, prekladov autora a sú doplnené o názory a odporúčania autora za účelom verejného prístupu k informáciám. Autor ani inštitúcie nenesú žiadnu zodpovednosť, ani nijak inak neručia za informácie uvedené v tomto dokumente.

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Novou schémou na podporu rýchleho zavedenia inovácií spustenou v programe Horizont 2020 je Fast track to innovation (FTI), ktorý bude podporovať inovačné projekty v oblasti navrhnutými užívateľmi v súlade s 2. a 3. pilierom programu Horizont 2020 (Priemyselné technológie a Spoločenské výzvy).

FTI financuje projekty blízko trhu (s ukončených výskumom a vývojom, ktoré ešte neboli komerčne nasadené), ktoré budú realizované malými medzinárodnými konzorciami. Zmyslom schémy je podpora projektov, ktoré by inak nezískali financovanie z komerčných zdrojov a skrátenie času nasadenia nových riešení na trh. Predpokladaná doba uzavretia zmluvy na projekt je 6 mesiacov od uzavretia výzvy. Pri schéme FTI nie je obmedzená účasť firemného sektora len na MSP a teda zúčastniť sa ho môžu aj veľké spoločnosti.

Schéma FTI podporuje **dva typy projektov**:

- **Vývoj produktu/služby iniciovanej podnikateľským sektorom**, kde zvyčajne myšlienka pochádza z firmy, ktorá vedie konzorcium a na vývoji produktu zamýšľa spolupracovať s medzinárodnými partnermi (iné firmy, univerzity, výskumné organizácie). Predpokladané rozdelenie rozpočtu je 60% pre firmy a 40% pre výskumné organizácie alebo nepriemyselných partnerov
- **Spin-out z verejného sektora**, kde idea pochádza z výskumnej organizácie alebo univerzity, ktorá vytvorí firmu na vývoj produktu a vybaví ju príslušnými právami duševného vlastníctva. Táto verejná výskumná organizácia je spravidla lídrom konzorcia a zamýšľa spolupracovať s ďalšími medzinárodnými partnermi na vývoji produktu. Na rozdiel od predchádzajúceho prípadu je predpokladané rozdelenie prostriedkov 60% pre verejné organizácie a 40% na príslušný spin-out a ďalšie firmy.

Pilotná schéma bola odštartovaná prvými výzvami na predkladanie návrhov v roku 2015. Očakávajú sa návrhy medzinárodných konzorcií **od troch do piatich partnerov** s financovaním priemyselných účastníkov do 70%, neziskových účastníkov do 100% a **príspevkom medzi 1-2 mil. €, maximálne však 3 mil. € s očakávaným trvaním projektu 1-2 roky**.

Schéma FTI je realizovaná formou kontinuálne otvorenej výzvy s tromi uzávierkami za rok. Celkový rozpočet na pilotnú akciu počas rokov 2015-2016 je **100 mil. eur ročne**. Na základne vyhodnotenia úspešnosti schémy rozhodne Európska komisia o jej pokračovaní.

Predpokladaná úspešnosť v schéme FTI je 5%, a preto šancu na úspech budú mať len vynikajúco pripravené projekty s dôrazom na časti „Výnimočnosť“ (predstavenie inovatívneho riešenia a porovnanie s konkurenciou) a „Dopad“ (komerčné využitie a podnikateľský plán). Budú podporené inovačné koncepty, ktoré sa nachádzajú na úrovni 6 technologickej pripravenosti (TRL6 – metodológia je dostupná v prílohe G Pracovného programu). Doba na uvedenie produktu na trh by nemala byť dlhšia ako 36 mesiacov od začiatku akcie s výnimkou dobre odôvodnených prípadov.

PRE KOHO JE SCHÉMA FTI URČENÁ

O projekty FTI sa môžu uchádzať iba **konzorciá zložené najmenej z troch a maximálne piatich právnických osôb** akéhokoľvek typu, z ktorých všetky majú sídlo v krajinách EÚ28 a/alebo v krajinách pridružených k programu Horizont 2020. Partneri konzorcia musia pochádzať aspoň z troch rôznych krajín. Účastníci z krajín mimo EÚ a asociovaných krajín nemôžu byť priamymi partnermi, avšak v odôvodnených prípadoch môžu byť súčasťou riešenia ako subdodávateľa.

Zároveň musia byť splnené nasledovné **špecifické kritériá pre účasť priemyslu** (pod pojmom „priemysel“ sa rozumie súkromná zisková spoločnosť):

- buď: najmenej 60% z celkového rozpočtu návrhu musí ísť na partnerov konzorcia z priemyslu,
- alebo: v konzorciu 3 alebo 4 partnerov, aspoň 2 z nich musia byť z priemyslu,
- alebo: v konzorciu 5 partnerov, aspoň 3 z nich musia byť z priemyslu.

Koordinátorom projektu môže byť ktorákoľvek z oprávnených organizácií v konzorciu.

Schéma FTI predstavuje investíciu na uplatnenie inovácií na trhu a v spoločnosti. Na dosiahnutie tohto cieľa sú nevyhnutné súkromné priemyselné podniky, keďže práve oni sú realizátori aktivít blízkych trhu a majú najlepšiu pozíciu na trhu z hľadiska komerčného využitia inovácie.

Pri predkladaní návrhov je potrebné označiť aj účastníkov z priemyslu, ktorí sa programu Horizont 2020 účastnia po prvý krát (teda získali identifikačné číslo PIC práve pri príprave návrhu FTI).

ŠPECIFIKÁ SCHÉMY FTI

Výhodou projektov typu FTI je, že sú tematicky navrhované účastníkmi a na rozdiel od ostatných projektov programu H2020 **nemusia sledovať preddefinované témy** navrhnuté v pracovnom programe. Musia však byť v súlade s konkrétnymi špecifickými prioritnými cieľmi pilierov „Priemyselné technológie (LEIT)“ a „Spoločenské výzvy“. Interdisciplinarita alebo cez-sektorový prístup sú výhodou.

Zároveň projekty musia priniesť **európsku pridanú hodnotu** a prispieť k mobilizácii súkromného kapitálu pre výskum a inovácie a zároveň prispieť k širokému nasadeniu produktov na trhoch (min. v niekoľkých krajinách).

FTI podobne ako SME Instrument nie je nástrojom na podporu vzniku nových firiem, ale skôr na podporu nasadenia nových riešení na trh v zabehnutých firmách. **Účasť start-upov** nie je vylúčená, no vzhľadom na absenciu predchádzajúcich účtovných závierok neodporúčame účasť v pozícii koordinátora.

Na rozdiel od SME Instrument-u toto nie je špecifický nástroj pre MSP a tiež nepodporuje financovanie jediného účastníka. **Účasť MSP**, ktorý vie preukázať signifikantný podiel na komercializácii nových predkladaných riešení je v spolupráci s ďalšími partnermi vítaná. Tiež nie je limitovaná účasť len do jedného projektu.

Návrhy sa predkladajú v rámci **otvorenej výzvy na podávanie návrhov**¹ s tromi termínmi vyhodnotenia (cut-off dates) počas roku 2015 (29.4., 1.9. a 1.12.) a roku 2016 (15.3., 1.6. a 25.10.). Podobne ako ostatné návrhy projektov sa predkladajú výhradne elektronicky prostredníctvom účastníckeho portálu (Participant Portal).

Pre úspech projektu je nevyhnutné, aby návrh obsahoval **konkrétne a kvantifikované dáta** (napr. vo forme podnikateľského plánu, marketingovej a odbytovej stratégie) ohľadne zamýšľaných predajov a potrebných investícií, vrátane jeho časového aspektu, aby hodnotitelia vedeli efektívne ohodnotiť zamýšľané aktivity a dopad projektu.

Vysoká konkurencia a obmedzené financovanie počas pilotnej fázy FTI predpokladá zazmluvnenie 50-70 projektov ročne (teda zhruba 20 na jeden termín vyhodnotenia).

¹ Výzva na podávanie návrhov, vrátane prístupu do elektronického systému prípravy a podania a všetkých relevantných dokumentov, je zverejnená na adrese:
<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/9096-ftipilot-1-2015.html>.

POROVNANIE NÁSTROJOV PROGRAMU HORIZONT 2020 PRE PRIEMYSEL

KRITÉRIUM	FTI	SME Instrument	EUROSTARS
Cieľ	Priemyselné inovačné projekty s krátkym časom uvedenia na trh	Podpora podnikateľských plánov (Fáza 1) / validácií, testovania a vývoja produktu pre nové riešenia (Fáza 2)	Vývoj nových produktov, služieb a procesov
Tematické zameranie	Zdola-nahor v LEIT a SC	Zdola-nahor podľa Pracovných programov LEIT a SC	Zdola-nahor
Príjemcovia	Priemyselné podniky (vr. MSP), otvorené pre všetkých	MSP, ktoré chcú komercializovať veľmi inovatívne produkty/služby	Výskumné MSP
Štádium vývoja	TRL 6	TRL 6	Do prototypu
Konzorcium	3-5 partneri, väčšina z priemyslu	1 alebo viac MSP	Min. 2 výskumné MSP z 2 ČŠ EÚ
Čas na uzavretie zmluvy	6 mesiacov	Fáza 1: 3 mesiace Fáza 2: 6 mesiacov	7 mesiacov
Trvanie projektu	24-36 mesiacov	Fáza 1: 6 mesiacov Fáza 2: 12-24 mesiacov	Do 36 mesiacov
Financovanie	70% (priemysel) 100% (neziskoví partneri)	70%	Podľa národných pravidiel
Príspevok na projekt	Do 3 mil. €	Fáza 1: paušál 50 000 € Fáza 2: 0,5-2,5 mil. €	V priemere do 0,7 mil. €
Financované	EÚ	EÚ	Členské štáty + EÚ
Čas uvedenia riešenia na trh	Najneskôr do 3 rokov od začatia projektu	Fáza 1: 2,5 roka po začiatku projektu Fáza 2: hneď po skončení	Najneskôr do 2 rokov po skončení projektu

ČO MÔŽE BYŤ SÚČASŤOU PROJEKTU FTI

Podľa definície pracovného programu sa FTI zameriava na relatívne zrelé nové technológie, koncepty, procesy a business modely, ktoré potrebujú prekonať posledné kroky vývoja na dosiahnutie trhu a širokú komercializáciu.

Projekt FTI preto môže zahŕňať nasledovné aktivity:

- validácia systémov v reálnych prevádzkových podmienkach,
- testovanie,
- piloty,
- validácia business modelov,
- nastavenie noriem,
- prednormatívny výskum,
- zabezpečenie značky kvality EÚ.

Projekt s výnimkou výnimočných a dobre odôvodnených prípadov **nemôže podporovať aktivity výskumu a vývoja**.

Tiež je **vylúčená priama podpora komerčných aktivít** (napr. marketing a predaj), keďže tieto priamo narúšajú hospodársku súťaž. Avšak je možné z projektu podporiť aktivity zamerané na prípravu komerčných stratégií, detailných prieskumov trhu, analýz, návrh a rozvoj business modelu. V rámci návrhu projektu je tiež potrebné jasne preukázať, že konzorcium je schopné plného nasadenia riešenia do 36 mesiacov od začiatku projektu.

PRÍPRAVA A HODNOTENIE NÁVRHU

Návrhy projektov sa pripravujú na základe šablóny, ktorá je k dispozícii na Účastníckom portáli v maximálnom rozsahu 30 strán. Návrhy projektov hodnotia nezávislí experti v troch základných kritériách, na základe štruktúry návrhu.

- 1. Výnimočnosť** – obsahuje popis cieľov projektu, objasňuje hospodárske a sociálne výzvy, na ktoré projekt zameriava, definuje vzťah k Pracovnému programu LEIT alebo SC, objasňuje koncept (teda celkový zámer od vývoja až po predaj, zrelosť riešenia, európsku dimenziu projektu, popisuje inovačný potenciál navrhovaného riešenia za súčasný stav na trhu a definuje hlavné trhové aplikácie riešenia v kontexte celkového životného cyklu produktu.
- 2. Dopad** – je najdôležitejším kritériom hodnotenia. Zahŕňa najmä komerčné aspekty (porozumenie trhu a konkurencie) a predstavenie podnikateľského plánu na komercializáciu inovatívnych produktov. Táto časť popisuje dopad projektu na ciele stanovené pracovným programom, obsahuje analýzu potrieb trhu, porovnanie navrhovaného riešenia s konkurenciou na základe cost-benefit analýzy, popis trhov a jeho charakteristík (geografické aspekty, zrelosť, veľkosť, trendy), vysvetľuje hlavné charakteristiky ponuky (unique selling point), preukazuje ekonomické aspekty pre priemyselných partnerov (obrat, podiel na trhu, vytváranie pracovných miest, dlhodobé predpoklady predaja, návratnosť investícií a ziskovosť), navrhuje politiky kapitálových investícií pre najbližšie tri roky a popisuje potreby financovania pre nasadenie riešenia na trh, identifikuje najdôležitejšie bariéry a rámce, ktoré ovplyvňujú prípravu a predaj produktu (regulácie, normy, špecifiká trhu a pod.). Ďalej táto časť popisuje nástroje na zvýšenie dopadu ako rozširovanie a komercializácia (vrátane informačného a marketingového plánu), zapojenie dôležitých organizácií mimo konzorcia, vplyv na komerčné a inovačné stratégie zapojených firiem a popisuje stratégiu ochrany práv duševného vlastníctva.
- 3. Implementácia** – sa zameriava na popis konkrétnych aktivít, ktoré konzorcium plánuje uskutočniť počas doby trvania projektu vo forme plánu prác, ktorý je rozdelený na pracovné balíky so špecifickými cieľmi, úlohami a výsledkami, vrátane ich grafickej prezentácie, riadenie projektu (štruktúra, rozhodovanie, procesy, riziká), popis konzorcia s ohľadom na vyváženú účasť a synergiu medzi partnermi a definíciu zdrojov projektu (štruktúra rozpočtu).

KONTAKT

Podpora Horizontu 2020 na Slovensku (CVTI SR) – h2020.cvtisr.sk

- **Ivan FILUS**, BIC Bratislava, Tel: 02 5441 7515, E-mail: filus@bic.sk, NCP: Inovácie v MSP (Innovation in SMEs), Prístup k prostriedkom rizikového financovania (Access to Risk Finance)
- **Dušan JANIČKOVIČ**, CVTI SR, Tel: 0918 547 348, E-mail: dusan.janicovic@savba.sk, NCP: Nanotechnológie, pokročilé materiály, výrobné procesy a postupy (NMP)

Enterprise Europe Network na Slovensku – www.een.sk

Zastúpenie siete Enterprise Europe Network na Slovensku: BIC Bratislava, Slovak Business Agency, SOPK, RPIC Prešov, E-mail: info@een.sk